

TREŚĆ

Artykuły

JACEK WOJCIECHOWSKI: *Odbiór komunikatów z Internetu i druku*

MARIA KOCÓJOWA: *Słownik Pracowników Książki Polskiej (przy okazji wydania Suplementu III)*

JUSTYNA JASIEWICZ: *Zachowania informacyjne młodzieży a elementy edukacji informacyjnej w Polsce*

Opinie

Barbara Sordylowa: *Przeciwko likwidacji wersji papierowej BABIN-u*

Odpowiedź na apel prof. Barbary Sordylowej (*Barbara Sosińska-Kalata, Janusz Nowicki*)

Dariusz Grygowski: *Zmiany w stosowaniu Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiątej przez Bibliotekę Narodową w Warszawie – nadzieje i wątpliwości*

Sprawozdania

„Nauka o informacji (informacja naukowa) w okresie zmian”. V Konferencja Naukowa Instytutu Informacji i Studiów Bibliologicznych Uniwersytetu Warszawskiego (Warszawa, 4-5 kwietnia 2011 r.) (*Mariusz Luterek, Ewa Chuchro*)

„Nowoczesne koncepcje organizacji bibliotek”. V Bałtycka Konferencja z cyklu „Zarządzanie i organizacja bibliotek” (Gdańsk, 14-15 kwietnia 2011 r.) (*Anna Aniszewska-Sworczuk*)

„Polonia – Europa – Świat. Potrzeby polskiego dziedzictwa narodowego we Francji”. Międzynarodowa Konferencja Polskiego Bractwa Kawalerów Gutenberga (Livien, 28-29 kwietnia 2011 r.) (*Dorota Pietrkiewicz*)

„Biblioteka w przestrzeni edukacyjnej. Funkcje i wyzwania w XXI wieku”. Ogólnopolska Konferencja Naukowa (Kraków, 16-17 maja 2011 r.) (*Agnieszka Folga, Joanna Kołakowska, Ewa Piotrowska*)

„Libraries for an Open Environment: strategies, technologies and partnership”. 32. doroczna konferencja International Association of Scientific and Technological University Libraries (Warszawa, 29 maja-2 czerwca 2011 r.) (*Jolanta Stępiak*)

„Biblioteka jako trzecie miejsce”. Międzynarodowa Konferencja Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego (Łódź, 31 maja-2 czerwca 2011 r.) (*Justyna Jerzyk-Wojtecka*)

Jubileusz 60-lecia Instytutu Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych Uniwersytetu Warszawskiego (Warszawa, 11 czerwca 2011 r.) (*Anna Radziejowska-Hilchen*)

Przegląd piśmiennictwa krajowego (*Barbara Koryś*)

Z lektur zagranicznych (*Jacek Wojciechowski*)

Z ż y c i a S B P

19. Posiedzenie Rady Członków EBLIDY (Malaga, 26 maja 2011 r.) (*Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska*)

„Jeden zawód, jedna przyszłość?”. Konferencja towarzysząca 19. Posiedzeniu Rady Członków EBLIDY (Malaga, 27 maja 2011 r.) (*Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska*)

Komunikaty

W s k a z ó w k i d l a a u t o r ó w

JACEK WOJCIECHOWSKI
Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa
Uniwersytet Jagielloński
e-mail: jwck@wp.pl

ODBIÓR KOMUNIKATÓW Z INTERNETU I Z DRUKU

SŁOWA KLUCZOWE: Biblioteki. Czytanie. HTML. Informacja. Intelktualizacja. Internet. Język pisma. Komunikacja digitalna. Komunikacja piśmiennicza. Komunikacja publiczna. Książki. Literatura piękna. Monitor. Mowa. Mózg. Odbiór treści. Oko w percepcji. Pamięć długotrwała. Pamięć robocza. Piśmiennictwo. Praca umysłu. Procesy myślenia. Psychologia odbioru. Psychologia komunikacji. Uczenie się. Wiedza. Zapamiętywanie.

ABSTRAKT: Ustalenie prawidłowości przebiegu procesów komunikacji wymaga analiz semiotycznych i psychologicznych, weryfikowanych w sposób krzyżowy. Współistnienie komunikacji digitalnej i piśmienniczej, obecnie ewidentne, w perspektywie przyszłości jest oceniane różnie, ale w sposób spekulatywny.

Pismo wywodzi się z naturalnego języka mowy, czyli jest linearne w płaszczyźnie, co ułatwia pogłębione i abstrakcyjne przetwarzanie treści odebranych. Język Internetu, HTML – dynamiczny, symultaniczny i wielosemiotyczny - jest złożony homologicznie, a transmisje opiera na linkach i leksjach. To odmienne języki i nawet pismo nie jest na ekranie tym samym, co w druku. Procesy odbioru pisma z druku przebiegają inaczej, niż z monitora: są pogłębione i trwają krócej. Decyduje znacznie większa koncentracja i aktywizacja intelektualna.

Mózg inaczej reaguje na różne sygnały, jakkolwiek zachodzi też finalne scalanie przejętych treści, odnoszonych następnie do treści już wcześniej przyswojonych. Ale na dłużej przechowują się tylko treści przetworzone do pamięci długotrwałej, a najtrwalej – te, które pochodzą z pogłębionego czytania tekstów pisemnych, nie nadmiernie szybkiego: taki jest warunek uczenia się i zapamiętywania. Ostateczny efekt to zinternalizowana wiedza oraz kreatywne procesy mentalne. To zaś, czy są kreatywne, czy tylko odtwórcze i bierne, pozostaje w relacji nie tylko z przejętą treścią, lecz także z formą komunikacji i jej semiotyką.

Przy zmieniającym się kontekście społecznym i rozwoju komunikacyjnych technologii – w tym miniaturyzacji urządzeń – określanie tendencji przyszłościowych jest wysoce spekulatywne. Można jednak spodziewać się postępującej z czasem specjalizacji zadaniowej różnych form komunikacji oraz ich wzajemnej koegzystencji – na tej specjalizacji opartej.

MARIA KOCÓJOWA
Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa
Uniwersytet Jagielloński
e-mail: maria.kocoj@uj.edu.pl

SŁOWNIK PRACOWNIKÓW KSIĄŻKI POLSKIEJ (przy okazji wydania *Suplementu III*)

SŁOWA KLUCZOWE: Biografistyka. Bibliografia. Bibliotekoznawstwo. Edytorstwo. Historia. Informacja naukowa. Słownik pracowników książki polskiej. Tadeusiewicz Hanna.

ABSTRAKT: W artykule przedstawiono znaczenie i rolę tego ważnego, czterotomowego wydawnictwa naukowego, zawierającego ponad cztery tysiące biogramów polskich ludzi książki. Omówiono pierwsze koncepcje i próby po II wojnie światowej oraz etapy realizacji publikacji w latach 1972–2010. Podkreślono zasługi profesor Hanny Tadeusiewicz, wieloletniego pracownika, następnie redaktor naczelną wydawnictwa. Uwaga została skupiona na organizacji i zarządzaniu całością projektu wydawniczego, ze specjalnym uwzględnieniem specyfiki *Suplementu III*. W zakończeniu sformułowano dezyderaty łączące się z nadaniem elektronicznej formy już istniejącym tomom i udostępnieniu ich w Sieci dla większego pożytku użytkownikom oraz z kontynuowaniem tych badań biograficzno-bibliograficznych.

JUSTYNA JASIEWICZ
Instytut Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych
Uniwersytet Warszawski
e-mail: justyna.jasiewicz@uw.edu.pl

ZACHOWANIA INFORMACYJNE MŁODZIEŻY A ELEMENTY EDUKACJI INFORMACYJNEJ W POLSCE

SŁOWA KLUCZOWE: Kompetencje informacyjne. Edukacja informacyjna. Zachowania informacyjne młodzieży. Potrzeby informacyjne. Ocena wiarygodności informacji. Źródła informacji.

ABSTRAKT: W artykule przedstawiono wybrane wyniki badań przeprowadzonych przez autorkę na potrzeby rozprawy doktorskiej dotyczącej kompetencji informacyjnych młodzieży w Polsce, Niemczech i Wielkiej Brytanii. Zaprezentowano dane ilustrujące wykorzystywanie poszczególnych źródeł informacji w procesie edukacji szkolnej przez młodzież z Polski, Niemiec i Wielkiej Brytanii oraz ocenę wiarygodności informacji pochodzących z tych źródeł. Wyniki badań zestawiono z analizą *Podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych* oraz *Podstawy programowej kształcenia ogólnego dla gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego*, obydwu z 2009. Dzięki takiemu podejściu wskazana została wyraźna rozbieżność pomiędzy potrzebami i zachowaniami informacyjnymi młodych ludzi a celami kształcenia informacyjnego nakreślonymi w *Podstawach programowych*.